

KP 6 Łuk Karpat - ROZWIĄZANIE

Blok tematyczny nr 2 Geomorfologia Beskidów, temat nr 2 Łuk Karpat

Sprawdź, ile już wiesz na temat powstania Beskidów. Jeżeli nie będziesz pewien (-na), czy Twoja odpowiedź jest poprawna albo nie znasz poprawnej odpowiedzi, **możesz jej poszukać** na wystawie ośrodka ekologicznego URSUS w części „Beskidy – góry zrodzone z morza”. Otwórz drzwi i zgłęb tajemnice powstania naszych gór.

Nauczyciel przygotowuje dla każdej grupy 16 karteczek i kwadrat z ponumerowanymi polami z załącznika poniżej.

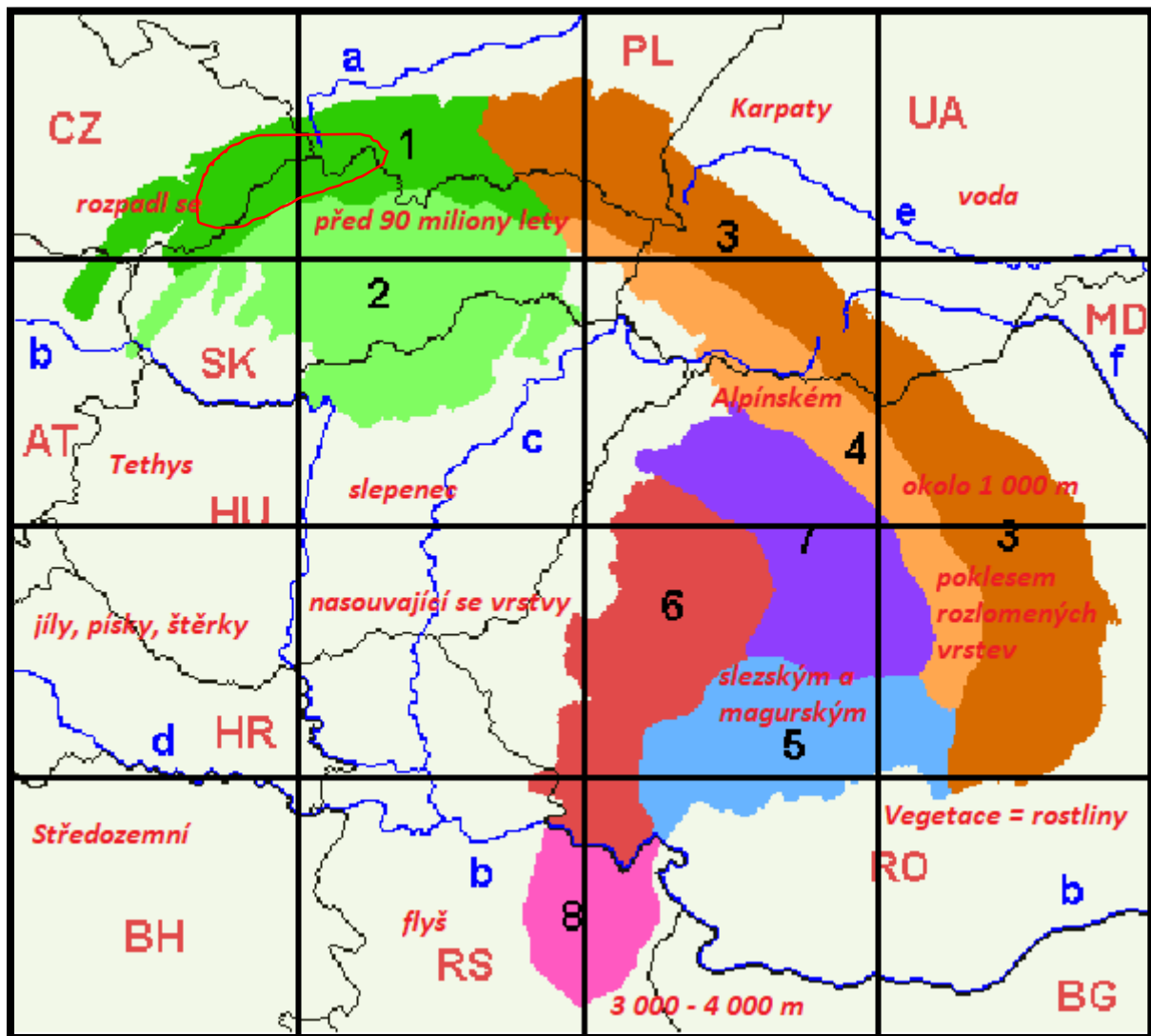
A) **Rozłóż** przed sobą **karteczki** z fragmentami mapy, które dał Ci nauczyciel. Przeczytaj pytania ponumerowane od 1 do 16, podane poniżej. **Poszukaj odpowiedzi** na karteczkach, przyporządkuj właściwe odpowiedzi do pytań i **wpisz je** w puste pola obok pytań. W kwadracie z ponumerowanymi polami **poukładaj karteczki** w taki sposób, że na polu oznaczonym daną liczbę położysz karteczkę, która ma odpowiedź na pytanie oznaczone tą samą liczbą.

Jeżeli poprawnie ułożysz wszystkie karteczki, otrzymasz mapę Łuku Karpat, którego częścią są także Beskidy.

1. Co się stało z superkontynentem Pangea w erze paleozoicznej? rozpadł się
2. Jak nazywał się ocean, który stopniowo wbijał się między europejską i afrykańską płytę tektoniczną? Tetyda
3. Które skały osadzały się na jego dnie? ilty, piaski, żwiry
4. Które morze jest ostatnią pozostałością po praoceanie Tetydy? Śródziemne
5. Kiedy skały osadowe zaczęły się wybrzuszać z dna? przed 90 milionami lat
6. Która skała powstała ze żwiru? zlepieniec
7. Co to jest płaszczowina? nasuwające się na siebie warstwy
8. Jak nazywa się naprzemienne ułożenie warstw skał osadowych? flisz
9. Jak nazywa się łańcuch górski, którego częścią są Beskidy? Karpaty
10. Jak nazywało się fałdowanie, w trakcie którego powstały Karpaty? Alpejskie
11. Jaka płaszczowina (jakie warstwy) tworzy Beskidy? śląska i magurska
12. Jakie największe wysokości osiągały kiedyś Beskidy? 3 000 m – 4 000 m
13. Który żywioł miał największy wpływ na obniżanie ich wysokości nad poziomem morza – ich rozpad? woda
14. Jakie wysokości osiągają szczyty Beskidów dzisiaj? około 1 000 m
15. Jak powstał Rów Jabłonkowski? w wyniku osiadania rozłamanych warstw
16. Co spowalnia wietrzenie gleby? wegetacja = roślinność

Mapa łuku Karpackiego ułożona z karteczek:

B) Na ułożonej mapie łuku Karpat **znajdź miejsce, gdzie leżą Beskidy**. W legendzie pod mapą **znajdź**, jak nazywa się ta **część Karpat** i **zaznacz ją** w legendzie na kolorowo.

Legenda mapy łuku Karpat:

Główne pasma Karpat:

- Zewnętrzne Karpaty Zachodnie
- Wewnętrzne Karpaty Zachodnie
- Zewnętrzne Karpaty Wschodnie
- Wewnętrzne Karpaty Wschodnie
- Karpaty Południowe
- Karpaty Rumuńskie
- Wyżyna Transylwańska
- Karpaty Serbskie

C) **Sprawdź**, na terenie jakich państw rozciąga się łuk Karpat. Nazwy państw oraz ich skróty w języku angielskim **wpisz** poniżej. Pomoże Ci **porównanie mapy** złożonej z karteczek z mapą poniżej (zdjęcie 1).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

CZ - _____ *Czechy* _____ RO - _____ *Rumunia* _____

PL - _____ *Polska* _____ SK - _____ *Słowacja* _____

AT - _____ *Austria* _____ HU - _____ *Węgry* _____

UA - _____ *Ukraina* _____ RS - _____ *Serbia* _____

Zdjęcie 1

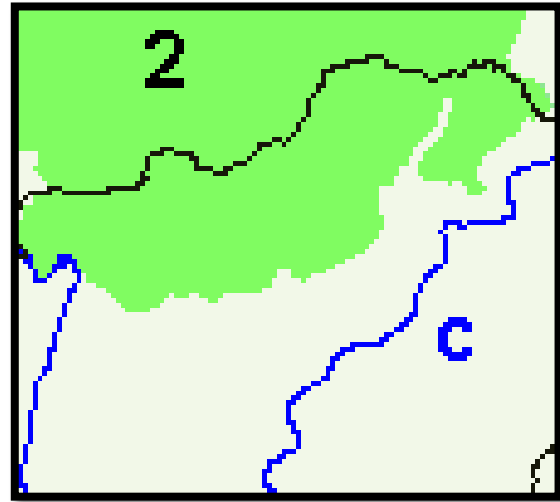
Załącznik (poniżej): karteczki (s. 4-6) oraz kwadrat z ponumerowanymi polami (s. 7-10)

1. Karteczki z fragmentami mapy i odpowiedziami zalaminować i wyciąć.
2. Poszczególne pola kwadratu wyciąć, następnie ułożyć w kwadrat według wzoru i zalaminować.

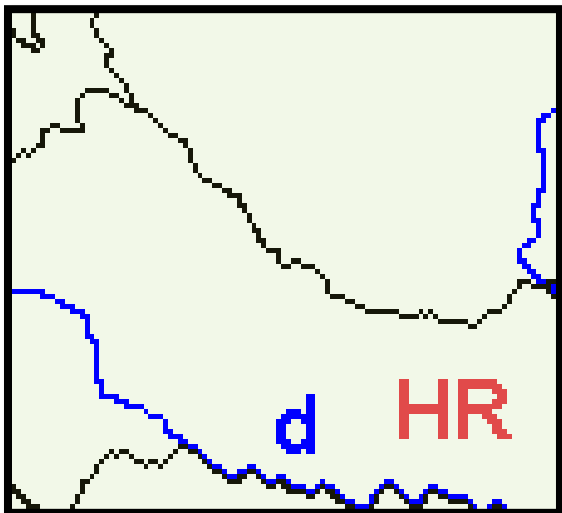

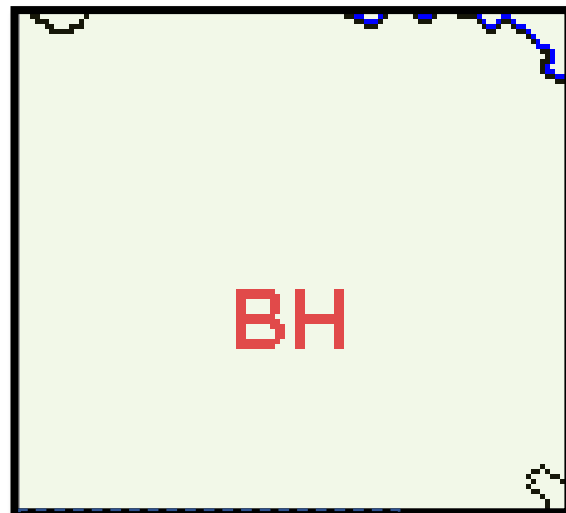
Tetyda

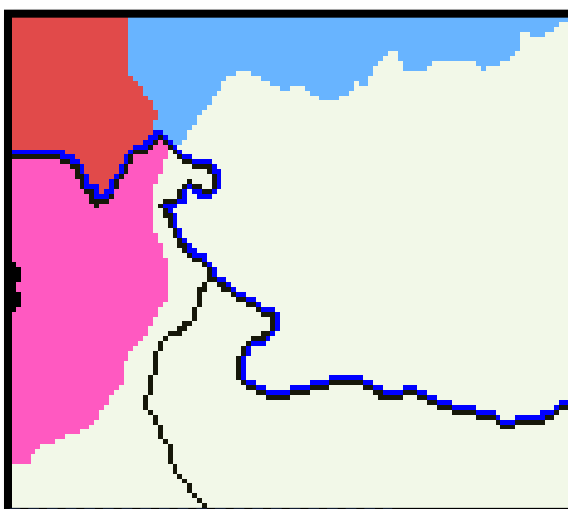
zlepienec

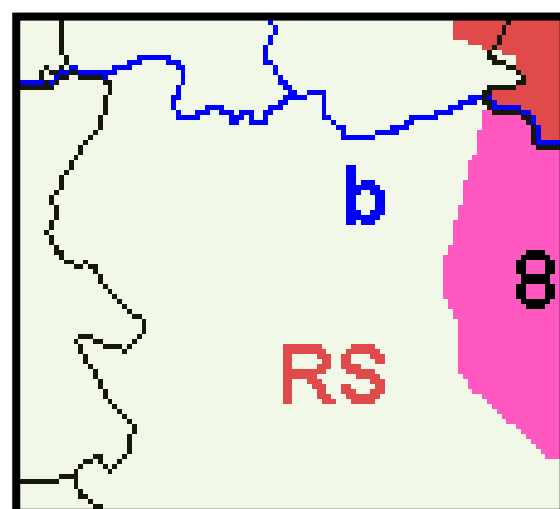
ity, piaski, żwir

Śródziemne

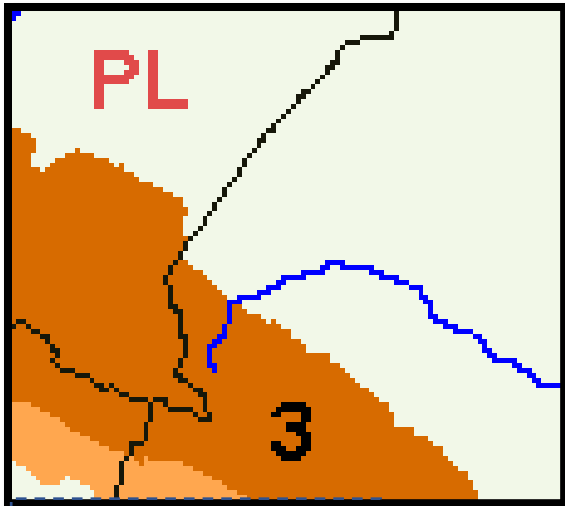

3 000 m – 4 000 m

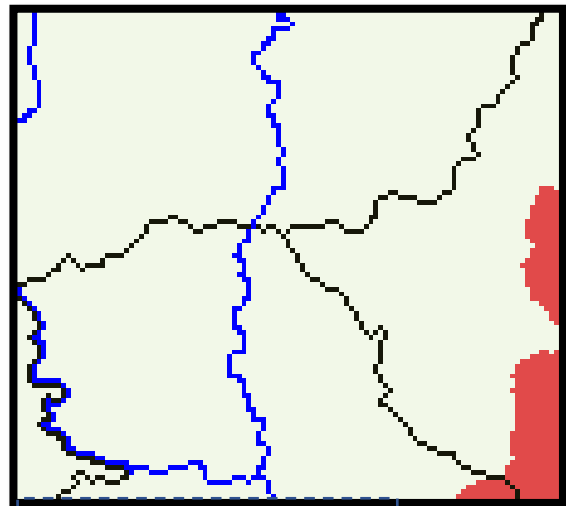

flisz

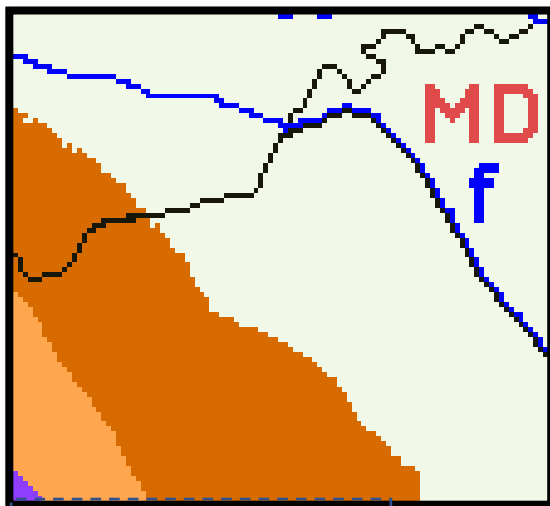

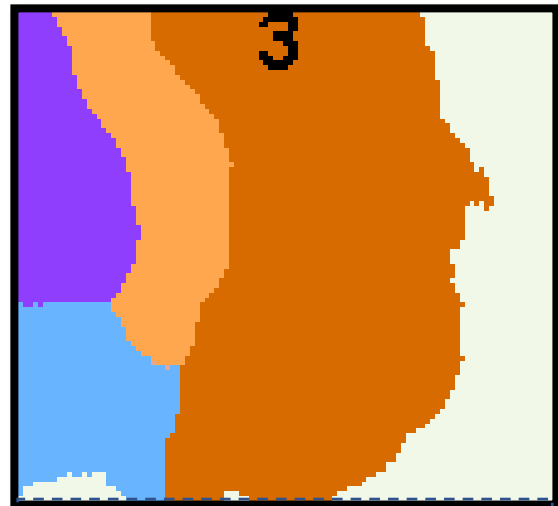
Karpaty

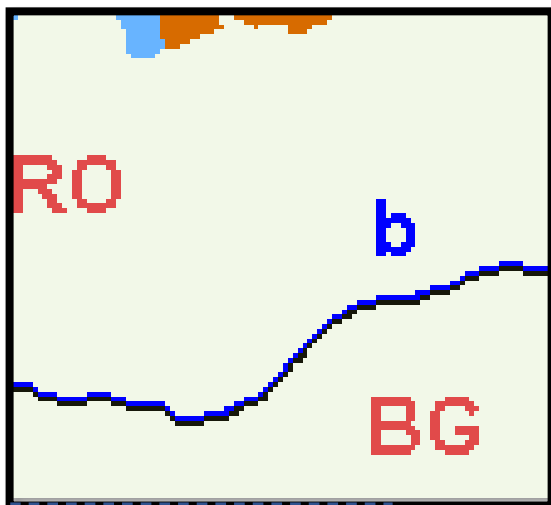
nasuwające się na siebie warstwy

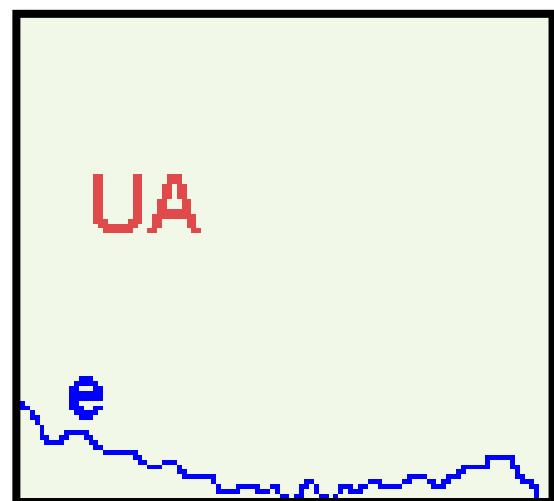
około 1 000 m

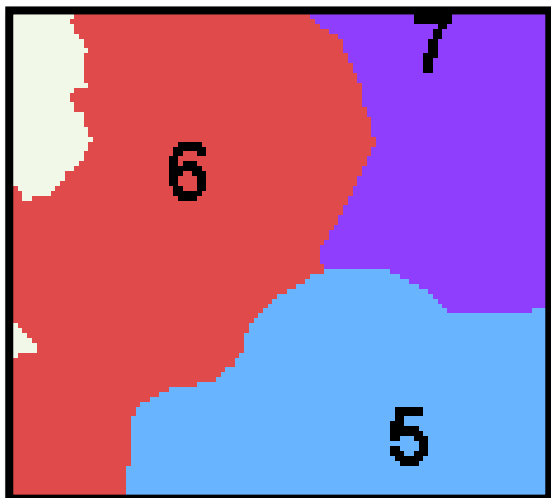
w wyniku osiadania rozłamanych warstw

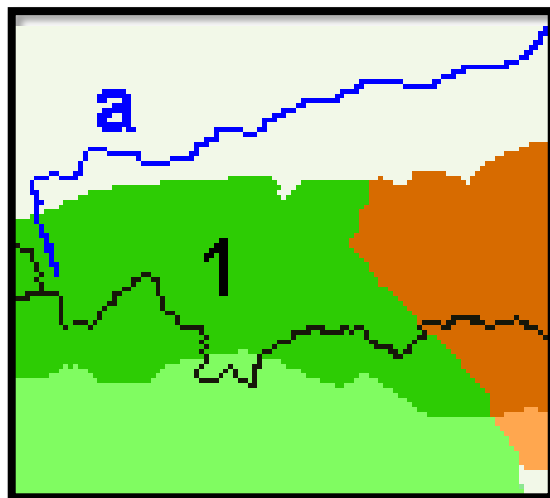
wegetacja = roślinność

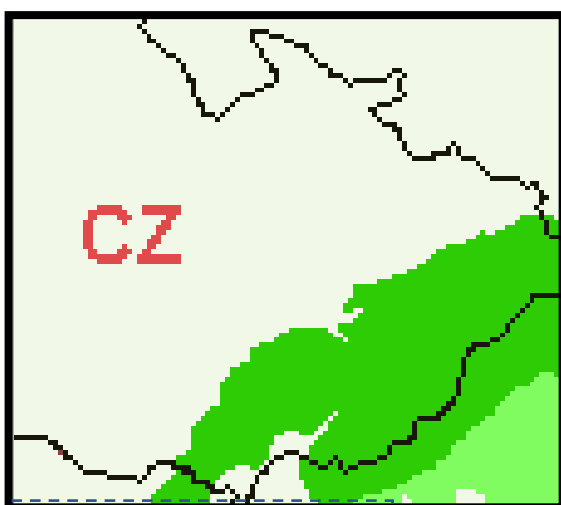
woda

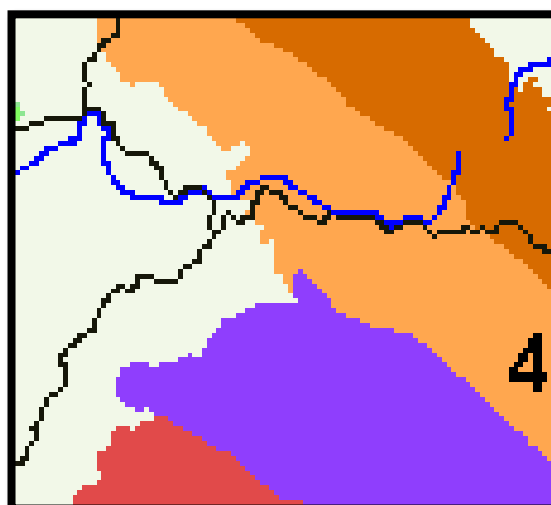
śląska i magurska

przed 90 milionami lat

rozpadł się

Alpejskie

Vzor:

1	5	9	13
2	6	10	14
3	7	11	15
4	8	12	16

1.	5.
2.	6.

3.	7.
4.	8.

9.	13.
10.	14.

11.	15.
12.	16.

